

borkovanský občasník

Ročník: 1997 cena: 2 Kč

Slovo starosty

V roce 1998 nás čeká řešení mnoha složitých problémů. Mimo jiné i ve spojitosti s rozpočtem obce. Již nyní je jasné, že příjmová strana rozpočtu roku 1997 nebude, především díky zhoršené ekonomické situaci celé země, naplněna. Přesná čísla uvedu až ve zprávě o hospodaření po účetní uzávěrce roku. Sestavení rozpočtu na rok 1998 nebude snadné. Je třeba vykryt zvyšující se nutné výdaje při snižujících se příjmech. Podobně jako se zprávou o hospodaření obce budete i s novým rozpočtem na rok 1998 seznámeni na stranách příštího občasníku.

V tomto článku bych se chtěl zabývat především problematikou odpadů v souvislosti s přijetím nového zákona o odpadech. V průběhu roku 1997 byl schválen zákon č. 125/1997 Sb., o odpadech. Tento zákon platí od 1. 1. 1998 a stanoví přesná pravidla o nakládání s veškerým odpadem.

Potřeba nového zákona o odpadech byla veliká a na jeho schválení se netrpělivě čekalo několik roků. Dalo by se asi dlouze diskutovat o jeho dokonalosti, ale to by nic nezměnilo na faktu, že zákon je na světě, platí a stanovuje povinnost občana platit za likvidaci odpadů.

Každá obec musí stanovit formou obecně závazné vyhlášky přesná pravidla pro nakládání s odpady a stanovit výši poplatku za jeho sběr, odvoz a likvidaci. Do současné doby zákon definoval jako producenta odpadu obec. Za tohoto stavu bylo velice složité postihnout občana, který neměl popelnici a nebo odpad likvidoval třeba i zakázaným způsobem (spalování obalů z plastických hmot vyvážením na divoké skládce a podobně). Nový zákon dává obci mnohem

Třetí rok

Již třetím rokem se můžete setkávat s borkovanským občasníkem. Ještě než se pustím do krátkého zamyšlení nad jeho minulostí i budoucností, jsem nucen se všem čtenářům omluvit za značné zpoždění tohoto čísla. Z velké poptávky po občasníku usuzuji, že si získal poměrně slušný počet čtenářů. Je však ke škodě věci, že se nám nepodařilo přimět ke spolupráci více dopisovatelů. Nepochybuji o tom, že v obci i mimo ni je spousta zajímavých lidí, kteří by mohli svými příspěvky obohatit strany našich novin.

V občaniku velmi postrádám příspěvky od jednotlivých spolků a společenských organizací, které v obci působí. Naprosto neocenitelnými by byly příspěvky pamětníků, které by se vyjadřovaly k určitým tématům naší nedávné, ale přesto již

větší pravomoce. Občan zde vlastně vstupuje do jakéhosi systému, jehož pravidla do značné míry určuje obec. Občan, který nevyužije tuto možnost, je povinen uzavřít s obcí individuální dohodu o likvidaci odpadů. Avšak tyto producenti budou muset, narozdíl od občanů, kteří se do systému zapojí, splňovat mnoho zákonných formalit.

Příprava nové vyhlášky není jednoduchou záležitostí. Při její tvorbě, a především pak při určení výše poplatků, jsme brali v potaz hledisko sociální a hledisko alespoň přibližné spravedlnosti. Vyhláška bude zvýhodňovat rodiny s malými dětmi a starší důchodce. Při tvorbě vyhlášky samozřejmě spolupracujeme i s okolními obcemi, které se touto problematikou taktéž musí zabývat. Předpokládám, že úplné znění vyhlášky Vám bude doručeno do domácností, nebo bude součástí příštího občasníku.

V naší obci se v poslední době vyskytl ještě jeden problém, který bude nutno také řešit. Množí se stížnosti občanů na střelení petard a další zábavné pyrotechniky. Tato činnost je pochopitelná v období oslav konce roku, ale střelení takřka každý den není zrovna vhodné. Podle pravidla, že každá akce vyvolá reakci a vzhledem k tomu, že všechny domluvy jsou naprosto zbytečné, bude přijata vyhláška, která střelení petard zakáže, a porušení bude trestáno při projednání u místně příslušné přestupkové komise. Střelení petard se týká hlavně dětí a mládeže, ale za jejich chování jsou zodpovědní rodiče.

Je sice již leden 1998, ale dovoluji Vám všem dodatečně popřát do roku 1998 zdraví, štěstí, klid a mnoho osobní spokojenosti.

Karel Urbán
starosta obce

zapomenuté historie. Myslím, že přínosné a čtenářsky atraktivní by byly příspěvky od našich rodáků žijících v cizině, se kterými převážná část jejich dřívějších přátel již nemá spojení. V občasníku by mohl začít vycházet seriál jakýchsi rozhovorů či reportáží o našich občanech, kteří dosáhli úspěchů v různých oborech, ať už se jedná o úspěchy ve sportu, umění, vědě, kultuře, ale i například vinařství či podnikání.

Zajímavým oživením jednotlivých článků bývají samozřejmě obrazové přílohy, především dobové fotografie, které se velmi nesnadno získávají.

Doufám, že se najdou další přispěvatelé, kteří budou ochotni poskytnout jak obrazové tak textové příspěvky, jež borkovanský občasník více zatraktivní a případně umožní zvýšit frekvenci jeho vydávání.

Radek Valer

Pamětihodnosti obce borkovanské

První písemná zmínka o Borkovanech je sice z počátku 13. století v darovací listině Lva Klobouckého zábrdovskému klášteru (r. 1209), ale poměry v obci a život obyvatel nám nesdělují. Také několik následujících století je zahaleno rouškou tajemství a tak první písemné údaje nás částečně seznámí s hospodářskými a sociálními poměry až v drůběhu 17. století. Jisté je, že život našich předků v té době, stejně jako ostatních obyvatel jihovýchodní Moravy, nebyl záviděníhodný. Časté válečné nepokoje, loupeživé vpády tureckých a uherských nájezdníků přinášely velké utrpení, ztráty na majetku i životech. Mnozí obyvatelé prošli před rabujícím vojskem, aby zachránili alespoň holý život. Před třicetiletou válkou v r. 1620 bylo v Borkovanech 57 domů a 370 obyvatel, po této válce r. 1656 jen 22 domů a 140 obyvatel. Podrobnější přehled máme z r. 1668, kdy bylo v obci obydleno 30 domů a u nich byly tyto výměry polností: 1 celý lán, 12 půllánů, 12 čtvrtlánů, 1 domkař a 3 kopáči bez polí.

Na lánu - 52 storumavských měřic (1 měrice = 2202m²) hospodařil Pavel Podbřesky, na 1/2 lánech - 26 měřic: Pavel Roman, Matěj Polaků, Ondra Štierba, Pavel Doktor, Staněk Pekařů, Staněk Posbřesky, Filip Dršůka, Pavel Janů, Jan Hanzlíček, Jura Podbřesky, Tomáš Hajek, Jan Machů. Na 1/4 lánech - 13 měřic: Martin Černý, Václav Nadeniček, Mikuláš Penice, Řiha Ondrůj, Jan Navratil, Martin Mrazek, Klement Lidl, Franz Čejka, Ondra Bedřich, Pavel Suchanek, Vítek Kulišek, Jura Mucha. Domkař - 4 měrice: Matěj Pivoda, kopáči bez polí: Pavel Polak, Jakub Janů, Pavel Kocourek. Pustých domů a hospodářství bylo v té době 29 a sice: 4 lány, 1 třičtvrtlán, 9 půllánů, 4 čtvrtlány a 11 domkařů. Pozemky bez ohledu na velikost, jestli šlo o lán nebo 1/4 lán, vždy se skládaly ze šesti kusů - tedy v šesti polních tratích (názvy nejsou uvedeny), jedna třetina byla zařazena do 1. a dvě třetiny do 2. bonitní třídy.

Podle dochovaných názvů můžeme usuzovat ve kterých šesti tratích se nacházely gruntovní pozemky. Asi to nebyl Hladovec nebo v té době vinohradní hory, ale Čtvrtě, Padělky a pod. V jednom případě máme jistotu a sice název Pod pulány nám dokládá, že pozemky nad tímto místem byly součástí místní lánové soustavy.

Robotní povinnosti a poplatky vrchnosti i do zemské komory byly stanoveny podle velikosti gruntu, které se v té době nesměly dělit. Také jejich předávání dědicům bylo možné jen se souhlasem vrchnosti. V popisované době byla značná část borkovanského katastru osázena vinohrady, což je patrné z následujícího výčtu hor: hora Veselá, h. Piskofova, h. v Polích, h. Fridberg, h. Světlá, h. Příčina, h. Dlouhá, h. Rendličky, h. Rozehnalky. Jelikož všechny tyto hory se nachází v místech a okolí zaniklé vsi Částkovice, můžeme usuzovat, že klášter je nechal osázet vinohrady a připojil je k borkovanskému katastru. Ovšem vysoké poplatky kontribuční a odvádění moštu klášterní vrchnosti byly příčinou nezájmu o obdělávání a vinohrady pustly. Opat se sice snažil svým listem, který je dále uveden, zmírnit odváděcí zatížení držitelů vinohradů, mezi kterými byli i brněnští měšťané a obyvatelé okolních obcí, ale plochy vinic neustále klesaly a nikdy již nedosáhly tehdejší rozlohy.

První část opatova listu se sice týká žádosti klobouckých poddaných, ale pro zajímavost uvádím jeho celé znění. My kněz Godfridus Olenius opat, kněz Ondřej Bittner převor,

kněz Hugo vícepřevor, kněz Norbert Credelius senior, kněz Jindřich Trkanides circator a všechen konvent kláštera zábrdovského známo činíme tímto listem přede všemi, kdežkoliv čten nebo čtoucí slyšen bude, že s dobrým rozmyslem, pravou a svobodnou naší vůlí vysadili jsme a mocí tohoto listu vysazujeme horu vinohradní v gruntech kláštera našeho při městečku Horních Klobouk ležící, kterážto hora jmenovitě sluje „Částkovice“, ode vsi tak řečené, která od založení kláštera našeho na tom místě stála a skrze turecké vpády a vojenské roztržitosti v zkázu jest obrácena. A pak na tento a takový způsob aby jednomu každému domácimu i přespolnímu volno bylo v týž hoře, když se předně u horného ohlási, jak by se jemu mnoho líbilo vysazovati a užitek po zapravení platu bez všelikého hindrování a zdržování bráti, v kteréžto hoře jednomu každému, domácimu i přespolnímu, od času ujíti a vysazování svého vinohradu na pět let pořád zběhlých lhůty se dávají, v kterémž času žádný žádného platu spravovat nebude a povinnen není, po vyjítí pak času, jmenovaného jeden každý, jak mnoho v držení bude svého vinohradu, od jedné každé čtvrti jeden moravský tolar do důchodův kláštera našeho zábrdovského pokládati povinnen bude, v čemž každého mocí listu tohoto ujistujeme a ubezpečujeme.

Jakož i také mnozí vůkolní sousedé toho od dávna žádostivi byli a prosbu na nás skládali, abychom jak u Klobouk tak i u Borkovan některé vinohradní hory, jak desátkem a zemním, tak i platem přivýšené, na jinší snesitelnější plat uvedli, slibujíc, že to když by se stalo, chtějí dobrovolně v takových horách vinohrady ujímati, dělati a plat do důchodův klášterských zapravovati. Pročež my, společnou radou, bedlivým a opatrným rozvažováním, vlastní vůlí naší novou horu u Klobouk z které předešle desátek z vína a zemin, to jest šestnáct mázů mestu z každé čtvrti se dávalo, od tohoto přítomního roku takový desátek na jistý plat uvádíme, aby počínaje při budoucím vinebrani ze čtvrti moravský tolar se dával. Podobně že u Borkovan na větším díle vinohrady pro veliký plat na pustinu přišly, vidouce to, že odtud každoročně důchody naše se zmenšují, horu jenž se od dávna jmenovala Světlá a z ní ze čtvrti 1 zlatý 33 a 1/2 krejcarů se pokládalo, podobně od budoucího vinebrani roku přítomného plat takový umenšujeme a aby z té Světlé hory z jedné čtvrti moravský tolar na budoucí časy pokládan byl, svolujeme, nařizujeme a prohlašujeme. Jakož také sousedé borkovanští, poddaní naší věrní, milí, za to nás ze vsi šetrnosti a poníženosti žádali, abychom vinohrady nad dědinou jejich ležící, jenž sluji „Veselá hora“ od dávna dokonce pustá, na platu něco umenšili, z které před tím 1 zl. 33 kr a 1 bílý peníz se pokládal a platil, připovídajíc, že takové vinohrady ujímati, dělati a plat do důchodův klášterských zapravovati chtějí. Vidouce jejich slušnou žádost, takový plat umenšujeme a na 1 zlatý uvádíme a těm všem, jak domácím tak přespolním, kteřížkolivěk v té hoře vinohrady ujímati a dělati budou, na pět let lhůty dáváme, po kterémžto času vyjítí jmenovaný plat, povinni budou zapravovati. Na toho pak všeho potvrzení list tentonáš opatskou, konventskou pečeti jsme potvrdili, zpečetili a vlastní rukou podepsali, jehož jest datum v klášteře zábrdovským 12. dne měsíce března na den sv. Řehoře papeže, léta Páně tisícího šestistého šedesátého.

Godfridus Olenius

abbas Monasterii Zabrdovicensis

Úplnou likvidaci vinohradů v našem kraji dokončil na přelomu našeho století révoak.

Andreas Bittner

Prior totusque Conventis ibidem

Jarka Nádeniček

Vážení spoluobčané,

ačkoliv již od hodů uběhla delší doba, mám za to, že je ještě potřeba říci několik slov. Chtěla bych na tomto místě poděkovat všem, kteří mi pomáhali s organizováním a nácvikem České besedy. Především dětem a ochotným rodičům, dále slečně Síríšťové, která nám pomohla s nácvikem i technickým zázemím a paní Hájkové, která dětem udělala radost s dárkovým balíčkem. A také všem divákům, kteří svým potleskem udělali dětem velkou radost. Myslím si, že tyto okamžiky budou patřit k těm krásným vzpomínkám, které si každé účinkující dítě uchová po celý život.

Ráda bych vám přiblížila také historii vzniku „Besed“. Koncem minulého století bylo národní obrození v plné síle. Nadšení sběratelé sepisovali nejen pohádky a pověsti, ale sbírali i lidové písničky a zapisovali si tance, které se na venkově tančily.

Mezi pražskými literáty vznikla myšlenka poskládat tyto tance do tanečního vystoupení, které před více než sto lety v Praze zatančilo asi 100 párů. Mezi tanečníky byli i takoví muži, jako hrdina Jiráskova románu F.L. Hek /Věk/. A potom se s besedami téměř roztrhl pytel. Objevila se moravská, slovenská a se vznikem republiky i československá. Dnes již je většina tanců přežitých, zůstaly pouze rytmy, podle kterých polku, valčík a čardáš tančíme dodnes. A myslím si, že lidové tance patří na lidové hody, zejména jsou-li zatančeny pěkně a s potěšením. Snad se to dětem povedlo a jejich námaha nevyšla na prázdno, snad vás všechny potěšily. Děkuje za potlesk.

Milena Pločková

Základní škola.

Ve školním roce 1996-97 byla ZŠ Borkovany řízena ředitelstvem školy v Šitbořicích. Výuka byla organizována ve dvou třídách spojením 1. - 2. a 3. - 4. ročníku.

Žáci byli vyučováni podle projektu Základní škola, podle něhož byla nově ve 4. ročníku zařazena i výuka anglického jazyka, žáci 3. a 4. ročníku absolvovali výuku plavání.

Péče o žáky mimo vyučování byla zajištěna školní družinou, kterou navštěvovalo 25 dětí.

Školě se v letošním roce poprvé podařilo za výrazné pomoci rodičů a obce uskutečnit náročnou akci - týdenní školu v přírodě. Děti si tak mohly kromě výuky upevnit zdraví, užít si zdravého pobytu v přírodě a hlavně měly možnost učit se i samostatnosti.

S velkou oblibou žáků se setkaly další již tradiční akce školy jako např.: Drakiáda, Vánoční besídka, zájezdy do divadla, výtvarné soutěže aj. Po celý školní rok měly děti možnost učit se hře na flétnu ve školní družině. Pěkné vztahy byly navazány s Mateřskou školou pořádáním společných akcí - Mikulášská besídka, zájezdy do divadla apod. Žáci 1. třídy připravili pro děti MŠ dokonce i pohádku „Sněhurka a sedm trpaslíků“.

Velmi nás těší vstřícná spolupráce a podpora školy Obecním úřadem. Pěkné úrovně dosáhl již 2. ročník výtvarné soutěže pořádané ve spolupráci s OÚ na téma „Staré pověsti z Borkovan a okolí“. Další pěknou akcí bylo vystoupení věnované maminkám u příležitosti Dne matek. Ve školním roce žáci pokračovali i v obnově pěkných tradic v obci pořádáním masopustu a předvedením české besedy na hodech. K pracovní aktivitě byli žáci vedeni i mimo vyučování např. sběrem šípů, pomerančové kůry a léčivých bylin.

Za tuto velmi náročnou celoroční práci vyjadřuje ředitelství školy poděkování pí. uč. Pavlasové, pí. uč. Síríšťové, pí. vych. Pločkové a pí. uklízečce Sanetrikové. Stejně tak děkujeme za nezištnou pomoc a spolupráci Obecnímu úřadu i rodičům žáků.

Za ředitelství školy PaedDr. Jarmila Novotnáková

Rybník

Po několikaletém úsilí bylo konečně dosaženo převedení borkovanského rybníka do majetku Obce Borkovany.

Problémy s navrácením rybníka obci se táhly několik let, během nichž probíhala celá řada jednání především na Pozemkovém fondu v Břeclavi. Jelikož tato jednání byla neúspěšná, podali jsme v květnu 1995, žalobu k Městskému soudu Brno proti Státní meliorační správě Brno o určení vlastnictví k borkovanské nádrži na parc. č. 1188/2 v k.ú. Borkovany.

Po dvou letech od podání žaloby proběhlo 16. 9. 1997 jednání na Územním pracovišti Břeclav Pozemkového fondu České republiky, jehož výsledkem byla dohoda, že borkovanská nádrž bude bezúplatně převedena do majetku Obce Borkovany. Dosáhnout této dohody bylo možné až po odchodu pana Cabala z funkce vedoucího územního pracoviště PFČR Břeclav. S nástupem nového vedoucího ing. Klanici se podařilo několik let trvající spor vyřídit doslova během pár dnů. Dne 29. 9. 1997 byla podepsána smlouva o bezúplatném převodu části podniku Státní meliorační správy, - Nádrž Borkovany - do majetku Obce Borkovany. Dne 30. 9. 1997 byla nádrž Borkovany předána do majetku Obce Borkovany.

Obec získala zpět do svého vlastnictví vodní nádrž (rybník), jehož hodnota byla vyčíslena ke dni předání na částku 1.260.000,-Kč

Stavba rybníka byla započata v roce 1947 a v dalším textu si můžete přečíst původní technickou zprávu, která je součástí stavební dokumentace.

Zřízení rybníka na Obecní parcele čis. 1188/2 v Borkovanech

Technická zpráva.

Borkovany, jedna z nejstarších obcí v soudním okrese klobouckém - politický okres Hustopeče, uvádí se v letopisech již roku 1209, kdy je dal jako dědičné léno klášteru zábrdovickému pán tehdejšího území Lev Kloboucký, i se všemi poplužními. U všech tehdejších osad byly rybníky - jen v zápise o Borkovanech není o rybnících žádná zmínka, ani místní názvy neukazují na nějaký zaniklý rybník nebo větší vodní nádrž.

Nyní, v době budování našich obcí po tíživé době okupace, rozhodli se občané borkovanští vybudovati alespoň malý rybník, o ploše asi 10.000 m² t.j. 1 ha. K tomuto rozhodnutí přispělo valnou měrou velké sucho letošního roku, kdy v celém katastru obce nebylo mimo studen u domů téměř žádné vody. Větších potoků v katastru obce není, takže v suchých obdobích je území obce velmi vyprahlé, což je jistě po stránce hospodářské velmi zlé, jelikož o nějakých větších ranních rosách není ani potuchy. Občané si slibují, že zřízením několika menších rybníků se jednak ožíví ráz pusté krajiny, jednak přispějí tyto vodní plochy svými výpary

v dusných letních dnech k osvěžení okolí.

Navržený rybník je první z malé řady rybníků, které hodlá obec vybudovat. Katastr obce není pro toto příznivý. Z příložené topografické mapy 1 : 25.000 je patrné, že v borkovanském území není mnoho míst, která by vyhovovala svoji polohou většímu rybníku nebo jejich soustavě. To bylo jistě důvodem, proč ve středověku nebyl žádný rybník vybudován. Musíme se smířiti s poměrně malými plochami vodními. Navržený rybník má dosti výhodnou polohu po stránce terenní svým přirozeným spádem, takže nevzniknou žádné velké zemní přesuny. I napájení rybníka vodou nebude nijak nákladné.

Území rybníka leží za soutokem dvou potoků, 1 km od obce vzdálený. Z potoka přítékajícího od severu bude se přiváděti voda do rybníka cementovým potrubím o \varnothing 20 cm o celkovém spádu 8% a délce 150 m. Vydátost potoka na kterém bude zřízeno malé stavidlo je asi 0,5 lit. za vteřinu v době největšího sucha. To představuje množství 43.200 litrů vody t.j. 43,2 m³ vody za 24 hodiny. Odpaří-li se z hladiny rybníka o ploše 10.000 m² asi 20 - 40.000 lit. vody denně bude tento odpar velkou výhodou pro okolí aniž by při minimálním přítoku 0,5 l/vt. hladina rybníka klesala. Přiváděná voda je velmi čistá z pramene vyvěrajícího asi 1/2 km od rybníka a ničím neznečišťovaná. Není pamětníka, že by tento pramen měnil svoji sílu. Jak bylo uvedeno, v době největšího sucha dává téměř 1/2 l/vt. Na potoce jsou však ještě jiné studánky o menší vodní kapacitě. V jarních měsících a při tání sněhu lze počítati s dosti značným množstvím vody k napuštění rybníka.

Hráze rybníka jsou pouze sypané, s úpravou těsnicího jádra jílovitou zemínou získanou na místě. Koruna hráze navržena o šířce 1,2 m. Na straně k Těšanům je šířka hráze v koruně 2 m, pro pasáž koupajících se občanů. Dno rybníka upraveno pouze v přirozené zemíně. Snad v části koupaliště provede se deštění - podle finančních možností.

Hloubka rybníka: nejmenší hloubka vody 60 cm, největší 210 cm.

Přepad a výpust proveden betonovým objektem. Dle finančních možností provede se buď dřevěná stavidlová deska, nebo výpust s litinovým stavítkem v rámu o \varnothing 30 cm. Spuštění rybníka při výpusti o \varnothing 30 cm trvalo by asi 3 dny.

Veškeré zemní práce budou provedeny dobrovolnoti pracovní povinností občanů, takže náklad na vybudování rybníka se značně sníží. Plnou hodnotou nutno započítati zřízení objektů, jako stavidla na potoce, cementové přívodné potrubí, vtokový objekt a výpust s přepadem.

Celkový náklad rozpočten na 140.000,-Kčs.

V Borkovanech dne 5. prosince 1947

Techn. stavební kancelář
Arch. Josef MRÁZEK

Ostatkový průvod
projde obcí v sobotu
21. února.

Hola, hola, já pán Pronobus,
vinšuju šťastný a veselý masopust,
abyste dobře hodovali, šišky, báby smaživali
a nám taky nákou dali.
Ať je šiška nebo bába,

to má huba všecko ráda,
ať je bába nebo šiška,
to má huba všecko zřífská!
Hejsa, páni, dobrý den! Jaký kumšty umíte?
Jen s nima ven!

Borkovanský občasník, reg. OÚ Břeclav - Referát regionálního rozvoje, reg. značka:370010795, vydal Obecní úřad Borkovany
nákladem 300 výtisků, datum vydání: 31. 12. 97 odpovědný redaktor: Mgr. Radek Valenta, Borkovany 202, PSČ: 691 75
neprošlo jazykovou úpravou

OBECNĚ ZÁVAZNÁ VYHLÁŠKA

č. 1/1998

o nakládání s komunálním odpadem a se stavebním odpadem v obci

BORKOVANY

OBECNĚ ZÁVAZNÁ VYHLÁŠKA

č. 1/1998

o nakládání s komunálním odpadem a se stavebním odpadem v obci BORKOVANY

Zastupitelstvo obce Borkovany se dne 2. 2. 1998 usneslo vydat v souladu s ustanovením § 16 a § 36 odst. 1 písm. f) zákona č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů na základě ustanovení § 9 odst. 1 zákona č. 125/1997 Sb., o odpadech, tuto obecně závaznou vyhlášku:

Článek 1

Závaznost vyhlášky

1. Vyhláška stanoví systém sběru, třídění, využívání a zneškodňování komunálních odpadů a stavebních odpadů vznikajících na katastrálním území obce Borkovany.

2. Vyhláška je závazná:

- pro všechny fyzické osoby (občany), které mají na území obce trvalé nebo přechodné bydliště, mají ve vlastnictví nebo nájmu nemovitost (rodinný domek, byt, rekreační chalupu, chatu), nebo které se na území obce zdržují.
- pro všechny právnické osoby a fyzické osoby oprávněné k podnikání působící v katastrálním území obce.

Článek 2

Základní pojmy

1. Odpad je movitá věc, která se pro vlastníka stala nepotřebnou, a vlastník se jí zbavuje s úmyslem ji odložit, nebo která byla vyřazena na základě zvláštního právního předpisu. Okruh věcí, které se za dále stanovených podmínek považují za odpad, je uveden v příloze č. 1 zákona č. 125/1997 Sb., o odpadech.

2. Komunální odpad je veškerý odpad vznikající na území obce při činnosti fyzických osob (občanů), pro kterou nejsou právními předpisy stanovena zvláštní pravidla nebo omezení, s výjimkou odpadů vznikajících u právnických osob nebo fyzických osob oprávněných k podnikání. Komunální odpad je také odpad vznikající při čištění veřejných komunikací a prostranství, při údržbě veřejné zeleně včetně hřbitovů.

3. Nakládání s odpady je jejich shromažďování, sběr, výkup, třídění, přeprava a doprava, skladování, úprava, využívání a zneškodňování.

4. Původcem odpadu je právnická osoba, pokud při její činnosti vzniká odpad, nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání, při jejíž podnikatelské činnosti vzniká odpad. Pro komunální odpad vznikající na území obce, který má původ v činnosti fyzických osob (občanů), na něž se nevztahují povinnosti původce, se za původce odpadu považuje obec. Obec se stává původcem komunálního odpadu v okamžiku, kdy fyzická osoba (občan) odpad odloží na místě k tomu určeném. Obec se současně stane vlastníkem tohoto odpadu.

Článek 3

Nakládání s komunálním odpadem

1. Pro nakládání s komunálním odpadem (tj. jeho shromažďování a třídění) občané využívají tyto sběrné nádoby a zařízení:

- sběrné nádoby - popelnice (ve vlastnictví občanů)
- kontejnery - slouží k ukládání velkoobjemového odpadu (počet a stanoviště kontejnerů je uvedeno v příloze č. 2 této vyhlášky)
- kontejnery na tříděný odpad (sklo, plasty a pod.)

Do uvedených nádob je zakázáno odkládat nebezpečné složky komunálního odpadu, žhavý popel, zápalné a výbušné látky, inertní materiál, stavební suť, stavební odpad získaný z demolic a staveb, zeminu, uhybnulá zvířata a předměty, které by mohly poškodit svozové zařízení.

2. Odvoz komunálního odpadu zajišťuje oprávněná osoba, která má souhlas obce k této činnosti. Odvoz komunálního odpadu z popelnic je prováděn oprávněnou osobou pravidelně v intervalu 14 dnů.

3. Nebezpečné složky komunálního odpadu jako např. olověné akumulátory, olejové filtry, výbojky, zářivky, televizory, pneumatiky, atd. (viz Katalog odpadů), budou ukládány do kontejnerů na svoz nebezpečného odpadu. Tyto kontejnery umístí v obci na určené místo oprávněná firma, která bude v pravidelných intervalech službu zajišťovat. Termíny a místo budou občanům oznamovány.

4. Právnické osoby a fyzické osoby oprávněné k podnikání, kteří produkují odpad zařazený podle Katalogu odpadů jako odpad komunální, mohou na základě písemné dohody s obcí využít systém nakládání s komunálním odpadem stanovený touto vyhláškou.

Článek 4

Nakládání se stavebním odpadem

Stavební odpad vzniklý při stavební činnosti fyzických osob (občanů), popřípadě právnických osob nebo fyzických osob oprávněných k podnikání, musí být odkládán do velkoobjemových kontejnerů v majetku osoby oprávněné k nakládání s odpady. Kontejnery budou odvezeny na náklady fyzické osoby (občana), právnické osoby nebo fyzické osoby oprávněné k podnikání na řízenou skládku. Tímto se nevylučuje možnost zajistit si odvoz odpadu vzniklého při stavební činnosti a jeho uložení na řízené skládce vlastními prostředky, popřípadě jiným způsobem.

Článek 5

Nakládání s odpadem z údržby hřbitova

Odpad vzniklý při údržbě hřbitova je ukládán do velkoobjemového kontejneru, který je k tomuto účelu umístěn na vyhrazeném prostoru před hřbitovem.

Článek 6

Povinnosti fyzických osob (občanů)

1. Fyzické osoby (občané) jsou povinny ode dne účinnosti této vyhlášky komunální odpad odděleně shromažďovat, třídít a předávat k využití a zneškodnění dle výše uvedeného systému, pokud neprokáží, že tento odpad zneškodnily samy v souladu se zákonem č. 125/1997 Sb., o odpadech.

Fyzické osoby (občané) zneškodnění odpadu prokáží takto:

- Dokladem o předání komunálního odpadu na řízenou skládku (včetně nebezpečných složek komunálního odpadu). Fyzická osoba (občan) musí uvedený doklad předložit na obecní úřad v měsíčních intervalech vždy do 5. dne v měsíci a dokladem musí být prokázány dvě ukládky komunálního odpadu na řízenou skládku za uplynulý měsíc.
- Dokladem o vlastnictví zařízení, určeného k využití nebo zneškodnění komunálního odpadu.

2. Úmysl nevyužívat systém sběru, třídění a zneškodňování komunálních odpadů stanovený obcí ohlásí fyzická osoba (občan) do 20. 2. 1998 a dále vždy do 15. ledna každého kalendářního roku.

Článek 7

Úhrada za manipulaci a zneškodnění komunálního odpadu

1. Úhradu za svoz a zneškodňování komunálního odpadu platí fyzické osoby (občané) obci ve výši, která je v souladu se zvláštními předpisy. Ceník těchto služeb tvoří přílohu č. 1 této vyhlášky.

2. Právnické osoby a fyzické osoby oprávněné k podnikání, kteří na základě písemné dohody využívají systém sběru komunálního odpadu stanovený obcí, platí cenu sjednanou v dohodě s obcí.

Článek 8

Kontrola a sankce

1. Dohled nad nakládáním s komunálním odpadem a kontrolou dodržování povinností dle této obecně závazné vyhlášky provádí orgány obce (starosta, zástupce starosty, nebo jimi pověřeni členové zastupitelstva obce Borkovany).

2. Porušení povinností při nakládání s komunálním odpadem a stavebním odpadem bude postihováno podle obecně závazných právních předpisů - zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 125/1997 Sb., o odpadech.

Článek 9

Účinnost vyhlášky

V souladu s ustanovením § 16, odst. 4 zákona č. 367/1990 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů, nabývá tato obecně závazná vyhláška účinnosti dnem vyhlášení, neboť to vyžaduje naléhavý obecní zájem.

Mgr. Radek Valenta
zástupce starosty

Karel Urban
starosta obce

Vyvěšeno na úřední desce:
Sňato z úřední desky:

Příloha č. 1

Cena a způsob úhrady finanční částky za svoz a zneškodňování komunálního odpadu v obci BORKOVANY

1. částka pro **fyzickou osobu** (občana) majícího na území obce Borkovany **trvalé nebo přechodné bydliště** je stanovena:

základní poplatek - 300,- Kč na osobu a rok
osoby starší 80 roků a mladší 3 roků - 150,- Kč na osobu a rok
u třetí a každé další osoby v domě - 100,- Kč na osobu a rok
maximální částka na dům (jedno číslo popisné) - 900,- Kč za rok
u bytových jednotek č.p. 219, 350, 356 se částka vypočítává na každý byt samostatně

Způsob výpočtu:

Pro výpočet celkové částky na obytný dům se obyvatelé dělí na dvě skupiny:

osoby ve věku od 3 roků do 80 roků - skupina „a“
osoby ve věku do 3 roků a nad 80 roků - skupina „b“

Při součtu se **nejdříve** sčítají osoby skupiny „a“ a **poté** se připočtou osoby skupiny „b“.

2. částka ve výši 500,- Kč na nemovitost a rok je stanovena pro fyzické osoby (občany), kteří **mají ve vlastnictví nebo nájmu nemovitost** (rodinný domek, rekreační chalupu, chatu) a **nemají v obci trvalé bydliště**. Z tohoto poplatku **nevyplyvá nárok na přidělení nálepky na popelnici**.

3. V případě, že majitel nemovitosti **s trvalým pobytem** bude ukládat komunální odpad do **více než jedné popelnice**, musí každou **další** nálepku zaplatit částkou:

celoroční nálepka - 470,- Kč / 1 kus
jednorázová nálepka - 35,- Kč / 1 kus

4. Při převzetí nálepky může zaplatit fyzická osoba (občan) pouze částku ve výši **50%** hodnoty z částky za kalendářní rok vypočítané na celou nemovitost (jedno číslo popisné). Úhrada zbývající části bude provedena **dvěma inkasními splátkami** v průběhu kalendářního roku.

5. Ve sporných případech (například změna místa pobytu ze zdravotních důvodů a pod.) určuje výpočet ceny starosta obce na základě místní znalosti a konkrétní skutečnosti.

Příloha č. 2

Stanoviště velkoobjemových kontejnerů v obci Borkovany

Kontejner č. 1: v části obce „stoček“ na místní komunikaci u parku.

Kontejner č. 2: ve středu obce vedle autobusové čekárny.

Kontejner č. 3: v části obce „zahumna“ na odbočce cesty k bývalé drubežárně.

Kontejner č. 4: v části obce „bařina“ na odbočce silnice směrem k hřišti.

Kontejner č. 5: ve vyhrazeném prostoru u hřbitova.

Kontejner na sklo: na okraji parku před obecním úřadem.

Komentář k Obecně závazné vyhlášce o nakládání s komunálním a se stavebním odpadem v obci Borkovany

V občasníku z minulého týdne je zmínka o novém zákonu o odpadech č. 125/1997 Sb. Jak již bylo uvedeno, zákon platí od 1. 1. 1998. Každá obec si stanoví vlastní obecně závaznou vyhláškou způsob likvidace komunálního odpadu, stavebního odpadu a nebezpečných složek komunálního odpadu ve svém katastrálním území.

V obci Borkovany nebyl důvod nějakým způsobem měnit systém manipulace s odpadem, který spočíval v tom, že část občanů má ve vlastnictví popelnice a část občanů ukládala odpad do kontejnerů. Svoz odpadu z popelnic zajišťoval a nadále bude zajišťovat pan Musil z Klobouk. Odvoz kontejnerů zajišťuje vozidlo skládky TKO Martinice. Nesmíme zapomenout ještě na jednu část obyvatel, kteří odpad likvidovali zakázaným způsobem. Odpad spalili na meze, do příkopů a na podobná místa. Taktéž palení odpadu a plastových obalů od mléka a dalších výrobků, ať v kamnech nebo na volných ohništích, je přísně zakázaný způsob likvidace odpadů.

Změna zakotvená v novém zákoně a obecně závazné vyhlášce naší obce se týká finanční úhrady za manipulaci a uložení odpadu. V minulosti si občané zakoupili nálepku na popelnici a tím uhradili pouze manipulaci s popelnicí a odvoz do Martinic. Poplatek za uložení odpadu na skládku zaplatil obecní úřad. Za rok 1997 to byla částka asi 135.000,- Kč. Původní zákon o odpadech dost dobře neumožňoval, aby se občané na úhradě uložení odpadu podíleli. V zákonu o odpadech č. 125/1997 Sb., který platí od 1.1.1998, je však zakotvena povinnost občana hradit náklady na manipulaci a uložení komunálního odpadu z obce. Systém manipulace s odpadem, částku a způsob platby si každá obec určuje obecně závaznou vyhláškou.

Při přípravě naší vyhlášky nebylo snadné nalézt spravedlivý způsob, jak vypočítat částky za odpad. Nikdo netvrdí, že tento, v současné době platný způsob, je ten nejspravedlivější. V příloze vyhlášky jsou uvedeny jednotlivé částky a způsob výpočtu. Příklady způsobu výpočtu uvedu za textem tohoto článku. Chtěl bych hlavně zdůraznit, že vypočítaná částka na rodinný dům nebo domácnost je bez ohledu na skutečnost, zda domácnost ukládá odpad do popelnice nebo do kontejnerů. K této částce již nebude připočítána další suma za nálepku na popelnici. Pouze ten, kdo by chtěl využívat k odvozu odpadu více než jednu popelnici, si musí nálepky na další popelnice dodatečně zakoupit.

Dále jsou také z celkové částky za jednu domácnost hrazeny náklady na sběr a odvoz nebezpečných složek komunálního odpadu, jako např. akumulátory, pneumatiky, televizory a další. Sběr tohoto druhu odpadu se bude provádět pravidelně a zajistí ho odborná firma. O termínech sběru budou občané včas informováni. Domácnosti, které nebudou zařazeny do systému nakládání s komunálním odpadem v obci, budou platit za sběr a odvoz nebezpečných složek komunálního odpadu přímo firmě zajišťující likvidaci tohoto druhu odpadu.

Při celkovém součtu všech domácností činí částka zaplacená občany asi 50% ročních nákladů na manipulaci a uložení komunálního odpadu z obce Borkovany.

V ceníku v příloze č. 1 je pod bodem 5 uvedeno, že ve sporných případech určuje výpočet starosta obce. Nejde zde o možnost měnit daný systém, ale pouze o úpravu v několika případech, kdy občan je přihlášen k trvalému pobytu ve svém domku, ale ze zdravotních důvodů bydlí u svých dětí přímo v obci Borkovany. V takovém případě je zcela jasné, že odpad produkuje na čísle popisném, na kterém se zdržuje, a ne v domku, ve kterém je přihlášen k trvalému pobytu. Vzhledem k tomu, že výpočty se provádí podle evidence obyvatel v počítači, je nutné mít zakotvenou ve vyhlášce možnost změny podle skutečného stavu.

Věřím, že kolem nové vyhlášky a hlavně kolem ceníku bude mnoho debat a dohadů. Při zjišťování situace v okolních obcích a i obcích zcela mimo náš region mohu říci, že náš systém je velice demokratický a ohleduplný. V mnoha obcích je maximální částka na domácnost ve výši 1.000,- Kč, 1.200,- Kč a také jsou obce, kde při základní sazbě 300,- Kč na osobu a rok není maximální částka na domácnost nijak omezena a není ani snížená platba při více členech v jedné domácnosti. Snadno si tedy spočítáte, kolik musí v těchto obcích domácnost zaplatit.

V souvislosti s ukládáním odpadů upozorňuji ještě na jednu skutečnost, která podstatným způsobem ovlivňuje výši částky placenou za uložení odpadu. Mnoho občanů ukládá do kontejnerů různé rostlinné zbytky ze zahrad. Většinou se jedná o materiál, který může být zkompostován nebo na malé části pozemku ponechán k přirozenému biologickému znehodnocení. Každým zbytečným kilogramem v kontejneru nebo v popelnicích se zvyšuje celková váha odpadu uloženého na skládku do Martinic. Pro příklad uvedu, že evropský průměr je asi 240 kg odpadu na občana a rok. Republikový průměr je asi 260 kg na občana a rok. V naší obci je za rok 1997 průměr 420 kg! odpadu na občana. Tohoto vysokého čísla bylo dosaženo díky tomu, že do popelnic a kontejnerů byla uložena zemina, stavební materiál a mnoho dalších věcí (včetně uvedených rostlinných zbytků), které mezi komunální odpad nepatří. V současné době, kdy se na uhrazení částky za odpad podílí každý občan, by si měli všichni uvědomit, že se jedná o jejich peníze, a v případě, že v roce 1998 bude odpadu ještě více než v roce 1997, bude nutno pro rok 1999 poplatky zvýšit.

Nechci z komentáře k vyhlášce dělat neúměrně obsáhlý článek, a proto se v případě nejasnosti každý občan může s konkrétním dotazem obrátit přímo na mou osobu.

Karel Urbán

Upozornění:

Svoz odpadu podle nálepek na rok 1998 bude prováděn poprvé dne 17. února 1998. Nové nálepky si můžete vyzvednout za podmínek uvedených ve vyhlášce v termínu od 3. února 1998 v kanceláři obecního úřadu v Borkovanech. Ve středu dne 11. února 1998 budou za účelem distribuce nálepek prodlouženy úřední hodiny až do 19,00 hod. V neděli dne 15. února 1998 budou úřední hodiny na obecním úřadě v době od 9,00 hod. do 12,00 hod. Využijte uvedené úřední hodiny, protože dne 17. února 1998 bude proveden svoz popelnic pouze s novými nálepkami.

Příklady výpočtu částky za domácnost a 1 rok:

1. dva obyvatelé ve věku 30 a 35 roků:
300,- + 300,- = 600,- Kč	a + a
2. dva obyvatelé ve věku 30 a 1,5 roku:
300,- + 150,- = 450,- Kč	a + b
3. tři obyvatelé ve věku 50, 45 a 18 roků:
300,- + 300,- + 100,- = 700,- Kč	a + a + a
4. tři obyvatelé ve věku 50, 86 a 88 roků:
300,- + 150,- + 100,- = 550,- Kč	a + b + b
5. čtyři obyvatelé ve věku 65, 64, 32 a 18 roků:
300,- + 300,- + 100,- + 100,- = 800,- Kč	a + a + a + a
6. tři obyvatelé ve věku 25, 2,5 a 0,5 roku:
300,- + 150,- + 100,- = 550,- Kč	a + b + b